

RAUTALAMMIN KUNNAN ELIVOIMASELVITYS

TAVOITE (**punaisella esimerkkejä tehdyistä toimista**)

Olemassa olevien yritysten toiminta- ja kehitysedellytysten tukeminen, yritystoiminnan aloittamiseen kannustaminen ja uusien yritysten houkuttelu.

TOIMENPITEET

•**Yritysmyönteisen ilmapiirin turvaaminen ja vahvistaminen.** Kunnan ja yritysten välinen luottamus ja toimivat yrityspalvelut ovat pohja yritysmyönteiselle ilmapiirille. Yrityksiä koskevan toiminnan ja päätöksenteon on oltava avointa ja johdonmukaista. Olemassa olevia ja uusia yrityksiä on kohdeltava tasapuolisesti. Kunnan on tiedostettava, että kunnassa toimivat yritykset ovat tärkein elinvoiman lähde.

Rautalammin kunta ja Rautalammin yritykset solmivat ensimmäisen elinvoimalupauksen vuonna 2023 . Tällä lupauksella kunta sitoutui yhdessä paikallisten yrittäjien kanssa edistämään yrittäjäystävällistä ilmapiiriä sekä vahvistamaan elinvoimaisuutta. Yhdessä voitiin huolehtia siitä, että kunnan veto- ja pitovoima vahvistuvat.

Yhdessä sovittiin, että panostetaan alla mainittujen painopistealueiden edistämiseen. Yhteisillä tavoitteilla ja aktiivisella seurannalla haluttiin konkreettisesti parantaa yritysten toimintaedellytyksiä, mikä vahvistaa kunnan elinvoimaisuutta. Painopistealueiden toteutumista seurataan jokavuotisten tapaamisten yhteydessä kunnan edustajien ja yrittäjien välillä.

Yhteiset painopistealueet:

1. Toimiva vuoropuhelu

Kunta sitoutuu käymään aktiivista vuoropuhelua yrityskentän kanssa. Yhdessä Yrittäjien edustajien kanssa sovitaan vuoropuhelun keinoista.

2. Sujuvat kaavoitus- ja lupaprosessit

Lupaprosessien- ja kaavoitusprosessien tulee olla sujuvia. Kaavahankkeissa yritysten näkemykset ja ajatukset huomioidaan valmistelussa varhaisessa vaiheessa.

3. Yrittäjämönteiset hankinnat

Kunta kartoittaa markkinat ennen jokaista hankintaa sekä sitoutuu vuoropuhelun järjestämiseen. Kunta pyrkii jakamaan mahdollisuuksien mukaan hankintoja sellaisiin kokonaisuuksiin, jotka mahdollistavat mikro- ja pk-yritysten osallistumisen kilpailutuksiin.

4. Yritys- ja elinvoimavaikutusten arviointi

Päätöksenteossa huomioidaan jatkuvasti vaikutukset yritysten toimintaedellytyksiin. Tukena yritysvaikutusten arvioinnissa käytetään Suomen Yrittäjien laatimaa käsikirjaa.

5. Yrittäjyyteen kannustaminen ja Kuntabarometrin hyödyntäminen

Kunta sitoutuu yhdessä yrittäjien kanssa edistämään yrittäjämönteistä ilmapiiriä. Seuraamme Kuntabarometrin tuloksia ja laadimme toimenpiteitä tulosten pohjalta.

6. Yritysten työvoiman saatavuuden turvaaminen

Kunta lupaa toimia tiiviissä yhteistyössä paikallisten yritysten kanssa osaavan työvoiman etsimisessä sekä ammatillista osaamista täydentävien työpainotteisten koulutusvaihtoehtojen koordinoinnissa.

Elinvoimalupaus uusittiin vuonna 2025, valtuustokauden aluksi. Painopisteinä ovat: 1.toimiva vuoropuhelu,2. sujuvat kaavoitus- ja lupaprosessit 3. yrittäjämönteiset hankinnat 4. yritys- ja elinvoimavaikutusten arviointi 5. yrittäjyyteen kannustaminen ja Kuntabarometrin hyödyntäminen 6. yritysten työvoima saatavuuden turvaaminen.

•**Toimitilojen ja tonttien riittävä ja monipuolinen tarjonta.** Yrityksille sijaintipaikan valinnassa oletusarvona on, että infrastruktuuri on kunnossa. Tästä syystä esim. Toholahden yritysalueella tulisi olla tarjolla myös valmiita teollisuustontteja, jotka olisivat yrityksen sijoittuessa nopeasti rakennettavissa. Kiinteistöjen ja toimitilojen omistukseen ja hallintaan liittyvät tarpeet vaihtelevat (vuokraus vai omistus) -olennaista on joustavuus ja matalan kynnyksen ratkaisujen mahdollistaminen.

Rautalammin kunta on aktiivisesti kehittänyt Toholahden aluetta useiden hankkeiden kautta, keskittyen erityisesti teollisuusalueen infrastruktuurin parantamiseen ja tietoliikenneyhteyksien kehittämiseen.

Toholahden teollisuusalueen kehittäminen

Toholahden teollisuuskylän infrahanke toteutetaan ajalla 1.1.2024–30.6.2025, ja se jakautuu kahteen vaiheeseen:

1. **Liittymien rakentaminen kantatie 69:lle:** Ensimmäisessä vaiheessa rakennetaan liittymät Tiehallinnon tasoliittymien suunnitteluohjeen mukaisesti Rautalammin Toholahden teollisuusalueiden välille kantatielle 69.
2. **Kaavtien rakentaminen ja varoaltaan poistaminen:** Toisessa vaiheessa rakennetaan 7 metriä leveä ja 700 metriä pitkä haarautuva kaavatie uudelle alueelle kantatie 69:n pohjoispuolelle sekä poistetaan alueella sijaitseva varoallas tonttimaiden alta.

Hanke on osa "Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027" EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmaa ja saa tukea Euroopan aluekehitysrahastosta.

Toholahden teollisuusalueen kehittäminen uusine tontteineen ja alueineen käynnistyi vuoden 2025 aikana ja jatkuu vuonna 2026. Alueelle valmistuu infrastruktuuri ja tarpeen mukaisen hankekoon mahdollistava alue. Vuonna 2025 on tarkoitus aloittaa asemakaavan kehittämistyö. Alueella on myös kehittämisvaiheessa oleva 8 hehtaarin aurinkovoimapuisto.

Näiden toimenpiteiden myötä Rautalammin kunta pyrkii vahvistamaan Toholahden teollisuusalueen vetovoimaisuutta ja tarjoamaan parempia edellytyksiä yritystoiminnalle.

•**Yritystoimintaan kannustaminen ja uusien yritysten houkuttelevaaminen.** Potentiaalisia kasvavia toimialoja ovat esim. matkailupalvelut, kalastus ja kalatalous, luonnon-tuotteiden jatkojalostus, kiertotalous, puunjalostus/puurakentaminen ja hyvinvointi-palvelut. Yritystoiminnan lisäämisessä voidaan hyödyntää kunnan, kehitysyhtiöiden ja oppilaitosten yhteistyötä sekä mahdollisia kehittämishankkeita. Aloitetaan yhteistyö Kuopio Business Centerin kanssa tavoitteena moniyrittäjyystoiminnan ja nuorten yrittäjyyden lisääminen ja koulutus eri koulutusasteilla.

Rautalammin kunnan elinkeinoasiamies, Savogrow yhteistyö/hankkeet.

•**Kalastus ja kalatalous:** Ammattikalastajien työskentelyedellytysten parantaminen ja uusien kalastajien työllistymisen edistäminen. Tähän liittyen on Suomessa käynnissä erilaisia hankkeita, joiden sisältöön kannattaisi tutustua ja ideoita mahdollisesti hyödyntää (esim. Päijänne Leaderin mestari-kisällihanke. <https://www.paijanne-leader.fi/kalatalousryhma/hankkeet/mestari-kisalli/>)

Ei toimia vielä.

•**Puunjalostus ja puurakentaminen:** Kunnassa toimii mm. korkeatasoisia huonekaluvalmistajia ja rakennusalan yrityksiä. Voisiko Rautalampi profiloitua käsityöläisyyden/puunjalostuksen/puurakentamisen osaajaksi? Voidaanko (oppisopimus)koulutuksen tarjontaa lisäämällä parantaa alan toiminta-edellytyksiä?

Alustavia toimia. Asumisen uudet tuulet: puurivitalo tms. Suunnitteilla.

•**Hajautettu energiantuotanto:** Rautalammissa on mahdollista aurinkovoiman, tuulivoiman ja turpeen hyödyntäminen energiantuotannossa. Selvitetään biokaasuhankkeen toteuttamisedellytykset. Viimeaikaisten Ukrainan tapahtumien myötä omavaraisuus energiantuotannossa on entistä tärkeämpää, esim. venäläinen hake on mahdollista korvata suomalaisella.

Savogrown biokaasuselvitys. Aurinkovoimahanke, Tervalamminvuoren tuulivoimahanke, Ilosenmäen tuulivoimahanke, Iso Mujumäki /Solarwind (hanke ei edennyt)

Kehitysyhtiö SavoGrow Oy toteutti vuosina 2020–2021 "Biokaasulla liikkeelle" -hankkeen, jonka tavoitteena oli selvittää biokaasun tuotanto- ja käyttömahdollisuuksia Pohjois-Savon alueella. Hankkeen kohdealueeseen kuuluivat Suonenjoki, Rautalampi, Vesanto, Tervo, Keitele ja Pielavesi sekä Leppävirta, Iisalmi, Lapinlahti, Vieremä, Sonkajärvi ja Kiuruvesi.

Hankkeen tavoitteet:

1. **Markkinakartoitus ja kysynnän edistäminen:** Selvitettiin biokaasun markkinoita ja etsittiin keinoja markkinaehtoisen kysynnän vauhdittamiseksi. Tavoitteena oli vaikuttaa peruskysynnän luomiseen esimerkiksi taksien, jäteautojen, maitoautojen ja pendelöijien keskuudessa.

2. **Tuotannon suunnittelu:** Arvioitiin biokaasun tuotantomahdollisuuksia alueella, mukaan lukien syötekartoitukset ja tuotantolaitosten toteutettavuusselvitykset.
3. **Jakeluverkon suunnittelu:** Suunniteltiin biokaasun jakeluverkkoa, mukaan lukien mahdolliset tankkausasemien sijainnit ja infrastruktuuri. savogrow.fi
4. **Liiketoimintaedellytysten selvittäminen:** Tutkittiin rahoittajien ja yritysten kiinnostusta investointeihin sekä arvioitiin biokaasuliiketoiminnan kannattavuutta.

Keskeisiä havaintoja:

- **Viiljelijöiden kiinnostus:** Loka-marraskuussa 2021 toteutetun kyselyn perusteella 95 % vastaajista ilmaisi kiinnostuksensa myydä nurmea, olkea tai siemenheinän kortta biokaasun tuotantoon. Tämä viittaa merkittävään potentiaaliin peltobiomassan hyödyntämisessä biokaasulaitoksissa.
- **Peltobiomassan saatavuus:** Kyselyn tavoitteena oli saada ensi vaiheen näkemys peltobiomassan saatavuudesta biokaasun tuotantoon. Kyselyn jälkeen kerättiin joukko asiasta kiinnostuneita maatiloja, joiden kanssa käytiin keskustelut tilakohtaisten laskelmien laadinnasta.
- **Tankkausasemien potentiaali:** Kysyntäkartoituksen perusteella Iisalmi nousi esiin potentiaalisena sijaintina kaasutankkausasemalle, erityisesti raskaan liikenteen tarpeisiin.

Rautalammin kunnan alueella on viime vuosina valmisteltu ja toteutettu useita tuuli- ja aurinkovoimahankkeita. Alla on yhteenveto merkittävimmistä hankkeista:

Ilosenmäen tuulivoimahanke

Sijainti:

- Rautalammin lounaisosassa, noin 15–20 km kuntakeskuksesta.

Hankkeen laajuus:

- Enintään 22 tuulivoimalaa, kokonaisteho enintään 220 MW.

Tila:

- Rautalammin kunnanvaltuusto hyväksyi kaavoitusaloitteen 12.11.2024.
- Yleiskaavoitus ja ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) käynnistyivät alkuvuodesta 2025.

Tervalammenvuoren tuulivoimahanke

Sijainti:

- Rautalammin alueella.

Tila:

- Kunnanhallitus käsitteli hankkeen kaavoituksen aloittamista 6.2.2023.
- Päätöksenteon yhteydessä käytiin keskustelua YVA-menettelyn tarpeellisuudesta.
- **Pukkiharjun aurinkovoimahanke**
- **Sijainti:**
- Pukkiharjun alue, Rautalampi.
- **Hankkeen laajuus:**
- Noin 93 hehtaarin alue.
- Kokonaisteho 72 MWp, arvioitu vuosituotanto jopa 69 GWh.
- **Tila:**
- Winda Energy Oy jätti suunnittelutarveratkaisuhakemuksen 27.6.2024.
- Hakemus oli nähtävillä ja siitä sai jättää muistutuksia 18.9.–29.9.2024.
- **Lisätietoja:**
- Hankkeen tavoitteena on aloittaa sähköntuotanto vuonna 2026.

•**Uusien palvelujen kehittäminen:** Yleisten kehitystrendien valossa vastuullisuuteen, ekologisuuteen ja kestävään kehitykseen liittyvien arvojen merkitys tulee edelleen kasvamaan, mikä heijastuu osaltaan esim. kierto-talouteen ja jakamistalouteen liittyvien palvelujen kysynnän kasvuun.

Commu,

TAVOITE

Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden hyvinvoinnin lisääminen turvaamalla nykyiset peruspalvelut ja kehittämällä uusia palveluja.

TOIMENPITEET

•**Lasten ja nuorten hyvinvointiin panostaminen.** Lapsiperheiden houkuttelevuus kuntaan esim. hyvien ja toimivien koulutuspalvelujen avulla.

Varhaiskasvatuksen lisäresurssit, kouluverkkoselvitys, UKK3-perusopetuksen turvaaminen Rautalammillä,

•**Ikäihmisten hyvinvointiin panostaminen.** Varttuneemman väen houkutteleva kuntaan esim. monipuolisten terveys- ja hyvinvointipalveluiden avulla. Hopeatalous tulee olemaan SOTE-uudistuksen myötä iso voimavara. Hyvinvointipalvelujen kysynnän arvioidaan lisääntyvän kaiken ikäisten asukkaiden keskuudessa, joten monipuoliset palvelut lisäävät Rautalammin vetovoimaa myös työikäisten asukkaiden näkökulmasta.

Kunnan ponnistelut terveys- ja sosiaalipalveluiden säilymiseksi paikkakunnalla

•**Etätyömahdollisuuksien parantaminen.** Lisätään houkuttelevien ja luontoa lähellä olevien etätyöskentelypaikkojen tarjontaa, esim. etätyökampus kirkonkylälle ja kirjaston tutkijan huoneen markkinointi. Etätyömahdollisuuksien lisääminen edellyttää ainakin osassa kuntaa tietoliikenneyhteyksien parantamista. Brändätään Rautalampi Suomen viralliseksi etätyökunnaksi. Järjestetään tutustumiskäynti esim. Tervoon, jossa yritystalossa toimii useita yksityisyrittäjiä.

Kirjaston etätyötilat, voisiko virastotalon/ kunnanviraston toimistotiloihin tulla myös etätyötiloja.

•**Puhtaan luonnon ja kauniiden maisemien turvaaminen.** Asukkaille ja vapaa-ajan asukkaille tärkeitä vetovoimatekijöitä Rautalammillä ovat puhdas luonto ja vesistöt. Tältä osin kaivossuunnitelmien mahdollinen toteutuminen on uhka Rautalammin vetovoimalle. Kaivossuunnitelmien estämiseksi tarvitaan viestintää kaivosyhtiölle ja viranomaisille yhteistyössä seudun muiden kuntien kanssa.

•**Asuntojen ja tonttien tarjonnan lisääminen ja monipuolistaminen.** Lisätään vuokra-asuntojen tarjontaa, myös perheille soveltuvien asuntojen osalta. Lisätään asuntotonttien tarjontaa kirkonkylässä ja sen lähiympäristössä, kyläkeskuksissa ja ranta-alueilla. Kannustetaan keskustan kiinteistönomistajia uudistamaan rakennuskantaa ja muuttamaan soveltuvilta osin liikerakennusten käyttötarkoitusta asumiseen. Mahdollistetaan loma-asuntojen muuttaminen vakituisiksi asunnoiksi matalalla kynnyksellä. Suunnitellaan ja toteutetaan erilaisia asumiskokeiluja. Minitalot ovat nouseva trendi, tutustutaan esim. Pälkäneen minitaloprojektiin.

Asunnonhankinnan hanke /Sitran kansalaispaneeli. Savogronwn hanke asunto-osuuskunnasta, Asumisen uudet tuulet hanke, Kuutinharjun ja Kilpilammen tontit

TAVOITE

Matkailun ja vapaa-ajan palvelujen kehittäminen Rautalammin luontoa ja vahvaa kulttuuri- ja historiaperinnettä kunnioittaen ja hyödyntäen.

TOIMENPITEET

•**Retkeily- ja ulkoilureittien kehittäminen:** toteutetaan retkeily- ja ulkoilureitistötkunnan sisällä eri kohteiden välille esim. kirkonkylästä Etelä-Konneveden kansallispuistoon. Turvataan reittien jatkuvuus ylikunnallisina ja maakunnallisina. Ylikunnallisia kehittämis-kohteita ovat esim. Rautalammin reitin brändääminen vesi- ja kalastusmatkailukohteeksi ja Sisä-Savon retkeilyreitit ennallistaminen. **Matkailuhankkeissa jo aiemmin rakennettiin retkisatamia ym. Yrittäjät ja matkailijat niitä hyödyntävät. Polkupyöräreittihanke.**

•**Vesistö- ja kalastusmatkailun kehittäminen:** veneily- ja melontareitistöjen kehittäminen taukopaikkoineen ja palveluineen. Rautalammin lukuisat kosket (Konnekoski, Nokisenkoski, Karinkoski, Mehtiönkoski, Tyyrinvirtaja Myhinkoski) mahdollistavat myös kalastusmatkailun kehittämisen.

•**Majoitus-ym. matkailupalvelujen lisääminen ja monipuolistaminen.** Majoituspalvelujen lisääminen pidentää Etelä-Konneveden kansallispuistossa kävijöiden ja muiden Rautalammin matkailijoiden viipymää Rautalammilla ja sitä kautta myös matkailijoiden kulutusta Rautalammilla.

Rautalammin majatalo, kunta myi huokealla kiinteistön yrittäjälle. Opiskelijatyönä tehtiin Saukkolammelle luonnos ekologisesta matkailukohteesta, rahoittajaa ei toistaiseksi ole löytynyt.

•**Ison veturiyrityksen saaminen kuntaan** (esim. lomakylä, kylpylä, hotelli).

Neuvotteluja eri yrittäjien kanssa käyty, ei ole johtanut vielä läpimurtoon.

•**Yhteistyötä ja yhteisiä matkailuhankkeita** naapurikuntien kanssa: Rautalammin tulisi lähteä mukaan viiden kunnan (Pieksämäki-Suonenjoki-Rautalampi-Konnevesi-Hankasalmi) yhteiseen retkeilyaluehankkeeseen.

Yhteistyö Konneveden kunnan kanssa.

•**Matkailuelinkeinon toiminta- ja kehitysedellytysten turvaaminen:** Kaivossuunnitelmien estäminen (viestintä kaivosyhtiölle, ettei kaivotoiminta sovellu Rautalammille, seudun kuntien / kunnanjohtajien yhteistyö ja yhteinen vetoisuus päättäjille, asukkaiden mielipiteen huomioon ottaminen).

Yhteistyö Joensuun yliopiston Core-hankkeen kanssa.

TAVOITE

Kirkonkylän kehittäminen eläväksi kuntakeskukseksi, joka on toiminnoiltaan monipuolinen, rakenteeltaan tiivis ja fyysiseltä ympäristöltään siisti ja viihtyisä.

TOIMENPITEET

•**Kyläraitista siisti, puistomainen ja viihtyisä:** edellyttää kunnan, yrittäjien, kiinteistön-omistajien ym. tahojen yhteistyötä. Viihtyisyyttä parantavia elementtejä ovat esim. penkit, oleskelupaikat (myös katetut), epäviralliset istuttavat rakenteet, kojut, kioskit, puut, pensaat ja istutukset sekä erilaiset väriläiskät. Tärkeää on yrittäjien ja kiinteistönomistajien kannustaminen uudistamiseen, vanhojen ja huonokuntoisten rakennusten purkamiseen tai kunnostamiseen sekä tyhjien liiketilojen ja liiketonttien vuokraamiseen. Kunnan vastuulla on yleisten alueiden viihtyisyydestä huolehtiminen.

Viherrakentamisen suunnitelma, kuntalaisilta, toteutus vähitellen.

Torin rakentaminen, kuntalaisillat--> PeeÄssän suunnitelmat.

•**Liikenneturvallisuuden parantaminen:** kävely- ja pyöräilyolosuhteiden parantaminen, kävelypainotteisten alueiden lisääminen.

Liikennemerkkit, Opintien hanke

•**Tapahtumatarjonnan monipuolistaminen ja lisääminen:** Pestuut vetävät osallistujia kaukaakin. Kehitetään uusia tapahtumia eri teemojen ympärille, eri ikäisille ja eri vuoden-aikoina. Luodaan matalan kynnyksen mahdollisuus tulla järjestämään toimintaa kirkonkylän keskustaan. Tapahtumat tuovat keskustaan osallistujia ja lisäävät keskustan elävyyttä. Tapahtumakävijät käyttävät palveluja ja vahvistavat sitä kautta paikallistaloutta. Mitä enemmän tapahtuma houkuttelee ulkopaikkakuntalaisia, sitä merkittävämmät vaikutukset sillä on paikallisille palveluyrityksille.

Kunta on ollut mukana järjestämässä Ehtoon/Mortonin konsertteja.

•**Ranta-alueiden tuominen osaksi keskustaa:** näkymien avaaminen keskustasta rannan suuntaan. Sujuvat ja houkuttelevat yhteydet rannan alueelta keskustan palveluihin, rannan matkailullinen hyödyntäminen, uusien toimintojen sijoittaminen ranta-alueelle (esim. palveluja, kalastukseen liittyvää toimintaa, välinevuokrausta, kahvila- ja ravintolatoimintaa).

•**Valaistuksen lisääminen ja uudistaminen:** rakennusten julkisivujen ja muun valaistuksen lisääminen ja parantaminen.

TAVOITE

Yhteistyön ja yhteishengen vahvistaminen. Kunnan kehittäminen positiivisella kehittämisotteella Rautalammin omia vahvuuksia korostaen.

TOIMENPITEET

•**Kunnan johtamis- ja päätöksentekotapojen kehittäminen.** Kehittämiskyselyssä kunnan johtamista ja päätöksentekoa luonnehdittiin riittäväksi ja epäjohton-mukaiseksi. Päätöksenteon parantaminen oli tärkeimpänä kehittämiskohteena myös kyselyyn vastanneilla vapaa-ajan asukkailla, Rautalammin muuttoharkkinneilla ja yrittäjillä, joten asian ratkaiseminen on tärkeää. Keinoina ovat mm. avoimuuden ja tiedottamisen lisääminen sekä positiivisuuden korostaminen kaikessa toiminnassa. ”Pahat puheet pois ja iloisella mielellä eteenpäin”.

Pelissännöt tehty. Viestintäkoordinaattori palkattu.

•**Uusia yhteistyömuotoja elinvoiman kehittämiseen:** Yhteistyötä tarvitaan yrittäjien kesken, kunnan sisällä viranhaltijoiden ja päättäjien kesken sekä yrittäjien ja kunnan kesken. Ideoita uusien yhteistyömuotojen kehittämiseen on mahdollista saada tutustumalla muualla toteutettuihin malleihin, esimerkiksi Sysmään on perustettu kunnan toimintaa tukeva elinvoimayhdistys, joka keskittyy erityisesti hankerahoitusten hakemiseen. Tervossa taas on kokoontunut kaikille avoin elinvoima- ja ideointiryhmä.

Elinvoimatyöryhmä -->elinvoimaohjelma

•**Asukasosallistumisen lisääminen:** Yhteisöllisyys, yhteis- ja talkoohenki ja aktiiviset ihmiset ovat kehittämiskyselyn mukaan kunnan keskeinen vahvuus ja kunnalle keskeinen voimavara. Ottamalla asukkaat mukaan suunnitteluun ja kuuntelemalla aidosti asukkaiden mielipiteitä pystytään kehittämistoimia kohdentamaan niihin asioihin, jotka ovat asukkaiden hyvinvoinnin kannalta olennaisia.

Sitran kansalaispaneeli / vuokra-asumisen kehittäminen, vapaa-aikapaneeli, työntekijäpaneeli. Osallisuus kuuluu kaikille hanke.

TAVOITE

Rautalammin tunnettuuden ja markkinoinnin lisääminen.

TOIMENPITEET

•**Kuntamarkkinointi.** Erottuva kunnan vahvuuksiin perustuva markkinointi uusien yritysten, asukkaiden, vapaa-ajan asukkaiden ja etätyöntekijöiden houkuttelemiseksi. Kohdemarkkinointi esim. Jyväskylässä, Kuopiossa ja pääkaupunkiseudulla. Mainosvideon laatiminen. Lukion tunnettavuuden hyödyntäminen koko kunnan markkinoinnissa.

•**Markkinointisuunnitelma.** Kunnan markkinoimiseksi tulisi ensin tunnistaa kunnan omat vahvuudet ja kirkastaa kuntakuva/ imago. Sen jälkeen määritellään kenelle markkinoidaan (eri kohderyhmät, asukkaat, vapaa-ajan asukkaat, yritykset, matkailijat), mitä markkinoidaan (mm. kansallispuisto ja muut matkailukohteet, luonto/luonnonläheisyys, etätyön mahdollisuudet, ratsastuskeskus/lukio, kulttuuritarjonta/museo, asunnot, asuntotontit, yritysten toimitilat/tontit) sekä mitä markkinointikanavia käytetään.

•**Tiedottajan palkkaaminen.** Kehittämiskyselyyn vastanneet toivoivat aktiivista tiedottamista kunnan päätöksistä.

Viestintäkoordinaattori palkattu v. 2022. Kunnan tiedottaminen monipuolistunut, eri kanavat käytössä (Facebook, Instagram, kotisivut, Rautalamppi-lehti ym.)

•**Opastuksen parantaminen ja uudistaminen:** uudet Rautalamille tyypilliset opasteet ja kyltit Rautalammin omien taiteilijoiden ja yritysten toteuttamina. Samoja opasteita käytetään koko kunnan alueella.

Uusia opasteita on hankittu.